

Alle brann- og redningsvesen
Att. Brannsjef og
leder for brannforebygging

Brann- og redningsvesenets arbeid for å redusere brannrisiko i avfallsanlegg som følge av feilsorterte batterier

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) er i brev fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) datert 24. november 2022 bedt om, i samråd med Miljødirektoratet, å vurdere og følge opp en henvendelse fra bransjeorganisasjonene; Norsk Industri, Norsk Forening for farlig avfall (NFFA), Avfall Norge, Samfunnsbedriftene og Maskinentreprenørenes forbund av 26. september 2022.

I henvendelsen viser bransjeorganisasjonene til den landsdekkende tilsynsaksjonen overfor avfallsanleggene i 2020 som avdekket at ca. halvparten av de kontrollerte tilsynsobjektene hadde ett eller flere alvorlige brudd på internkontrollen.¹

Bransjeorganisasjonene etterlyser et større *eierskap* fra myndighetene når det gjelder branner i avfallsanlegg, både mht. vurdering av *nye regelverkskrav*, samt å bidra til *informasjon ut til befolkningen*. Med bakgrunn i egne statistikker hevder bransjeorganisasjonene at feilsorterte batterier i restavfall, elektronikk og kompleksjern er årsak til 80 % av brannene på avfallsanleggene. Det vises til at det ikke er mulig for gjenvinningsbransjen å hindre feilsortering av kasserte batterier.

DSB og Miljødirektoratet har i fellesskap utarbeidet et svarbrev til de nevnte bransjeorganisasjonene datert 20. juni 2023 (vedlagt). Kort oppsummert er vi enige med bransjeorganisasjonene om at myndighetene kan bidra gjennom regulering og informasjon.

Nedenfor er det redegjort for de tiltak som tilligger hhv. DSB og brann- og redningsvesenet.

Vi ber om at brann- og redningsvesenet følger opp ansvaret som tilligger den lokale brannmyndigheten i sitt arbeid for å redusere brannrisikoen i avfallsanlegg. Det gjelder spesielt:

- informasjons- og motivasjonstiltak om brannrisikoen i avfallsanlegg som følge av feilsorterte batterier, og
- gjennomføring og oppfølging av risikobaserte tilsyn

Informasjon om brannsikker kassering av batterier

Som det kommer frem i vedlagte svar til bransjeorganisasjonene har DSB informert om brannsikker kassering av batterier på sikkerhverdag.no: <https://www.sikkerhverdag.no/strom/el-produkter/ikke-kast-batterier-i-restavfallet/>

¹ Rapport fra DSB og Miljødirektoratet (mai 2021) om *Landsdekkende tilsyn med brannsikkerhet i avfallsanlegg*: <https://www.dsb.no/rapporter-og-evalueringer/landsdekkende-tilsyn-med-brannsikkerhet-i-avfallsanlegg/>

Vi anmoder om at brann- og redningsvesenet legger ut tilsvarende informasjon til innbyggerne på egne hjemmesider. Videre ber vi om at brann- og redningsvesenet går i dialog med egen kommune for å sikre at tilsvarende informasjon også legges ut på kommunens hjemmeside samt også gjennom sorteringsveiledninger mv.

Det er viktig at kommunen, som har ansvar for innsamling av husholdningsavfall jf. forurensningsloven § 30, informerer innbyggerne, slik at avfallet samles i riktig fraksjon og behandles miljømessig.

Med bakgrunn i henvendelsen fra bransjeorganisasjonene antas det at riktig kassering av batterier vil være et vesentlig tiltak for å redusere branner i avfallsanlegg.

Risikobaserte tilsyn – oppfølging av tilsynsaksjonen med avfallsanlegg

I vårt svarbrev til bransjeorganisasjonene er det gitt en redegjørelse for myndighetenes mulighetsrom i lov og forskrift samt en oversikt over ansvaret som tilligger de enkelte aktørene.

I henhold til brann- og eksplosjonsvernloven §§ 6 og 19 er det hhv. eier og virksomhet som plikter å sørge for nødvendige sikringstiltak, og som har ansvar for å forebygge og begrense brann, eksplosjon eller annen ulykke. Ifølge brann- og eksplosjonsvernloven § 8 og internkontrollforskriften skal sikkerhetstiltakene blant annet ivaretas gjennom et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (internkontroll) til anlegg. Kort oppsummert må de enkelte avfallsanlegg etablere tiltak for å redusere brannrisikoen i virksomheten.

Ifølge RISE-rapporten² er anbefalte sentrale tiltak – ikke bare deteksjon og overvåkning – men også blant annet begrensninger av mengde avfall, orden og ryddighet, god opplæring og mottakskontroll.

DSB vil, på generelt grunnlag, påminne brann- og redningsvesenet om plikten til gjennomføring av brannforebyggende tilsyn jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 11 første ledd bokstav d, forutsatt at avfallsanlegget er vurdert som særskilt brannobjekt etter loven § 13.

Konkret vil vi anmode om at funnene fra tilsynsaksjonen blir fulgt opp, og at behovet for eventuelt nye tilsyn blir vurdert. Vi viser i denne sammenheng til tilsynsrapportens punkt 5.2. Til hjelp i arbeidet viser vi til *Veileder for brann- og redningsvesenets tilsyn med særskilte brannobjekt*.³

Med hilsen

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Beredskap og nødmelding

Dag Rune Omland
Seksjonssjef

Anita Rasmussen Kronlund
juridisk utredningsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

Vedlegg: Brev fra DSB og Miljødirektoratet datert 20. juni 2023 til Norsk Industri mfl.

² RISE Fire Research, rapport nov 2019, side 10: <https://www.dsb.no/rapporter-og-evalueringer/branner-i-avfallsanlegg/>

³ <https://www.dsb.no/veiledere-handboker-og-informasjonsmaterieill/veileder-for-brann--og-redningsvesenets-tilsyn-med-sarskilte-brannobjekt--13/>